
Sebastian Traczyk²⁸¹**AKTUALNE PROBLEMY PRAWA KARNEGO**

Streszczenie: Praca wskazuje poprzez metodę obserwacyjną, jak określone państwo (Rzeczpospolita Polska) działa w rozwijającym się współczesnym świecie. Metoda użyta w pracy analizuje indywidualne przypadki, z jakimi styczność mają obywatele Polski i rządzący państwem. Celem pracy jest ukazanie, poddanie pod analizę działania władz polskich w rozwiązywaniu trudności rozwijającego się świata. Działania trafne lub nie stanowią przedmiot badań, opisanych w poniższym tekście. Praca ukazuje więc działania polskich władz ukierunkowanych na przyszłość Rzeczypospolitej i jej obywateli poprzez liczne przypadki podejmowanych decyzji.

Słowa kluczowe: Rozwój prawa, technologia, zmiany społeczne, człowiek przyszłości, prawo przyszłości.

Nr ORCID: 0000-0001-9355-7243

Wstęp

Celem niniejszego rozdziału jest zaprezentowanie, jak stanowiący prawo Rzeczypospolitej Polskiej, poprzez prawo karne materialne, działają dla bezpieczeństwa Polski oraz jej obywateli. Ukazanie licznych działań pozwoli, poprzez obserwację, wskazać jak rozwija się kraj oraz prawo w nim stanowione. Kluczowym przedmiotem ingerencji władz polskich jest szeroko rozumiane prawo karne materialne, zawarte w ustawie *Kodeks karny* z 1997 roku, który winno być aktualizowane paralelnie ze zmianami zachodzącymi w nowoczesnym otoczeniu.

Rozwój współczesnego świata, który można śledzić od kilku – kilkunastu lat, jest ogromnym problemem dla polskiego ustawodawcy, który musi badać bieżące zmiany, jakie pojawiają się w otaczającym świecie. Szybko rozwijająca się technologia, zmiany społeczne czy kulturowe stają się rywalem parlamentu, który, poprzez ustawy, próbuje udoskonalić prawo, które nie może być zacofane względem rozwijającego się świata. Prawo karne, będące tematem badań, jest jedną z gałęzi prawodawstwa najbardziej narażoną na wpływ współczesności. Poddając analizie liczne przykłady, jakie wydarzyły się w ostatnich latach w naszym kraju oraz na świecie, należy podjąć próbę odpowiedzi, czy nasze prawo karne na ten moment jest przygotowane na nadchodzącą przyszłość.

Prawo karne (bez) przyszłości?

Prawo karne materialne, zawarte w ustawie *Kodeks karny*²⁸², jest jednym z najważniejszych gałęzi prawnych w naszym kraju. Ukazuje podstawę przestępstw, ich strukturę, formy stadialne oraz zjawiskowe, kontratypy, a także wskazuje nam, jak należy zastosować je, tak aby „sprawca przestępstwa został wykryty i pociągnięty do odpowiedzialności karnej, a osoba niewinna nie poniosła tej odpowiedzialności”. Taką definicją posługuje się kodeks postępowania karnego²⁸³ w art. 2 § 1, wskazując cele tegoż kodeksu. Polska tak samo jak świat staje się coraz nowocześniejsza. Rozwój technologii czy pomysłowości przestępców są przykładami ogromnych, wciąż rozwijających się rywali dla polskiego prawa karnego. Liczne zmiany, zachodzące w otaczającym otoczeniu, wymuszają na stanowiących prawa, wnikliwą analizę współczesnego świata i człowieka. Nasuwać się tu może pytanie: Czy jednak jest to

²⁸¹ Student prawa, Wydział Prawa, Administracji i Stosunków Międzynarodowych Krakowskiej Akademii im. Andrzeja Frycza Modrzewskiego w Krakowie.

²⁸² Ustawa Kodeks Karny (Dz.U. 1997Nr 88poz. 553) z późn. zm.

²⁸³ Ustawa Kodeks Postępowania Karnego (Dz.U. 1997 nr 89 poz. 555) z późn. zm.

wykonalne? Zdania mogą być tu podzielone. Niektórzy uważają, że parlamentarzyści w obu izbach parlamentu aktywnie działają, idąc w kierunku nowoczesności naszego prawa, inni jednak wskazują wprost liczne błędy i wady polityków²⁸⁴. Czy zatem ustawodawca jest w stanie przewidzieć wszystko i ogłosić odpowiedni przepis czy dodać paragraf? Wzrost pacjentów na ostrych dyżurach, spowodowana wypadkami z udziałem hulajnogi elektrycznej, pojawienie się samochodów autonomicznych, czy rozwój pośrednich sposobów kradzieży lub oszukania osób pokazują, że ustawodawca nie jest instytucją mogącą przewidzieć wszystko ze znacznym wyprzedzeniem i nie potrafi stworzyć legislacyjnego „lekarstwa” na problemy prawne, z jakimi musi się zmierzyć współczesne społeczeństwo.

Hulajnoga elektryczna a jej regulacja w prawie

W pierwszym przykładzie, dopiero po bardzo emocjonalnych wydarzeniach, zdecydowano czym jest urządzenie, które mogło nawet pozbawić życia polskich obywateli. Zatrważającym przykładem był wypadek, do którego doszło pod koniec sierpnia 2019 r. na Plantach Krakowskich w rejonie ul. Straszewskiego. Jadący na hulajnodze turysta z Wielkiej Brytanii potracił spacerującego z rodzicami 4-letniego chłopca. Dziecko z obrażeniami ciała trafiło do szpitala, ale na szczęście nic poważnego mu się nie stało.²⁸⁵ Po tym zdarzeniu w Internecie pojawiła się fala krytyki wobec stanowiących prawo, którzy do tego czasu nie sporządzili regulacji przepisu odnośnie hulajnogi elektrycznej, już wtedy obecnej na polskim rynku od dłuższego czasu. Nie rozstrzygnięto do tego czasu, czy hulajnoga elektryczna stanowi przedmiot niebezpieczny, czy jest pojazdem, w myśl ustawy Prawo o ruchu drogowym oraz, czy należy ją zakwalifikować do pojazdów poruszających się po drodze, po ścieżce rowerowej, poboczu czy chodniku, bo właśnie na tym ostatnim znajdował się ów cudzoziemiec, który spowodował wypadek. Jeszcze bardziej dyskusyjna stała się regulacja prawna, która poprzez niedoprecyzowanie istotnych, praktycznych kwestii, została skrytykowana przez specjalistów, którzy zarzucili rządzącym liczne błędy teoretyczne i praktyczne²⁸⁶. Patrycja Rojek-Socha w artykule pt. „Hulajnogi elektryczne – ostrożność nie wystarczy, potrzebne przepisy”²⁸⁷ wskazuje wątpliwości prawników, co do wprowadzonych po tym zdarzeniu zmian w ustawie o ruchu drogowym uznając, że „niedoprecyzowanie przez ustawodawcę szczegółowych przepisów wywołałaby dezorganizację w ruchu pieszych i pojazdów mechanicznych, a także nie zapewniała bezpieczeństwa dla prowadzących hulajnogi elektryczne, uznając je jako urządzenia pomiędzy rowerami, a motorowerami.” W tak skomplikowanej sytuacji, zwracając uwagę na prędkość, jaką może osiągnąć hulajnoga, winna posiadać odrębny przepis w ustawie, czego projektodawcy nie zastosowali w złożonym do parlamentu projekcie. Cała sytuacja, jaka miała miejsce, ukazała społeczeństwu, że technologia musi być od początku uregulowana prawnie, aby społeczeństwo mogło czuć się bezpiecznie oraz miało możliwość egzekwowania

²⁸⁴ R. Woś, *Rafał Matyja o błędach rządzących i opozycji*, <https://www.polityka.pl/tygodnikpolityka/kraj/1744510,1,rafal-matyja-o-bledach-rzadzacych-i-opozycji.read> (23.04.2020 r.).

²⁸⁵ <https://gazetakrakowska.pl/krakow-mezczyzna-na-hulajnodze-elektrycznej-potrakil-dziecko-uslyszal-zarzut/ar/c1-14365115> (20.04.2020).

²⁸⁶ P. Szymaniak, *Hulajnogi elektryczne w końcu z przepisami. Pojedziesz po chodniku, ścieżce i ulicy*. <https://prawo.gazetaprawna.pl/artykuly/1416633,hulajnogi-elektryczne-przepisy-drogowe.html> (20.04.2020).

²⁸⁷ P. Rojek-Socha, *Hulajnogi elektryczne - ostrożność nie wystarczy, potrzebne przepisy*, wiadomość z dnia 07 września 2019 r., https://www.prawo.pl/?_ga=2.87487640.1078668223.1587659791-1980617479.1572211928.

swoich praw, czego gwarantem jest prawo karne, zapewniające karalność za bezprawne czyny, jak wypadki z udziałem hulajnogi elektrycznej.

Pojazdy autonomiczne – czy odpowiedzialność poniesie pojazd?

Rozwój technologii, który w naszym kraju nastąpił z pojawieniem się między innymi hulajnogi elektrycznej, spowodował zainteresowanie społeczeństwa również pojazdami, które nie wymagałyby poruszania się paralelnie z działaniami ze strony kierowcy. Pojazdy autonomiczne są dostępnymi na międzynarodowym rynku pojazdami samochodowymi, wyposażonymi w systemy sprawujące kontrolę nad ruchem tych pojazdów, umożliwiające ich ruch bez ingerencji kierującego, który w każdej chwili może przejąć kontrolę nad tym pojazdem. Taką definicję możemy odnaleźć w art. 65k ustawy *Prawo o ruchu drogowym*. Artykuł ten porusza jednak zagadnienie badań nad tymi urządzeniami, nie regulując kwestii, jak pojazd funkcjonowałby w codziennym życiu. Brak legalnej definicji robota ukazuje, że państwo polskie nie poddaje dogłębnej analizie problemów, z jakimi musi się zmierzyć prawo karne, dokonujące egzekwowania odpowiedzialności za bezprawne czyny, dokonane przez samoporuszające się pojazdy. Unia Europejska, podobnie do Stanów Zjednoczonych, stworzyła odpowiednią klasyfikację poziomów automatyzacji SAE (International Society of Automotive Engineers), która wyróżnia dwie kategorie poziomów: 0-2, gdzie kierowca jest odpowiedzialny za kontrolowanie otoczenia oraz musi być gotowy na przejęcie kontroli nad maszyną i 3-5, w których kierowca nie musi obserwować otoczenia, a pojazd przejmuje pełną kontrolę nad wszelkimi aspektami jazdy, wykonując wszystkie czynności kierującego. Brak dotychczasowych regulacji wielu gałęzi prawa z pojawiającymi się przypadkami pojazdów autonomicznych²⁸⁸ mogą przyczyniać się do licznych kolizji rozwoju technologicznego i sztucznej inteligencji z nieaktualnym prawodawstwem. Brak paralelności w tym zakresie może więc stwarzać liczne problemy w zakresie norm prawa stanowionego, głównie penalnego. Skutkiem takich procesów może być zatem brak regulacji prawnych, który doprowadziłby do nieegzekwowania odpowiedzialności za bezprawne działania maszyn, które same mogą podejmować decyzję lub wyciągnięcia konsekwencji od podmiotów, nie mają możliwości wpłynąć na działania autonomicznych maszyn.

Człowiek przyszłości

Od rewolucji przemysłowej z XIX wieku, człowiek odpowiedzialny jest za rozwój technologiczny współczesnego świata, który do obecnych czasów przebiegał (i przebiega) w rewolucyjny sposób. Poza gwałtownymi zmianami, takimi jak pojawienie się sztucznej inteligencji, pojazdów autonomicznych czy hulajnogi elektrycznej, w życiu codziennym obywateli Polski uwidoczniły się nowe metody kradzieży i oszustwa, które przestępcy obmyślali w celu szybkiego zarobku i braku odpowiedzialności. Wciąż sporna i nieuregulowana kwestia sprzedawców na portalach ogłoszeniowych, gdzie osoby podszywają się i nie realizują zapłaconych już transakcji, wciąż niepohamowana chęć zysku poprzez metody „na wnuczka”, „na policjanta”, a w dobie pandemii „na dezynsektora mieszkania” są przykładami, że złodzieje wciąż poszukują nowych metod okradania osób, które im zaufały.

²⁸⁸ M. Duszczyk, *Auta bez kierowców już wjeżdżają na polskie drogi*. <https://moto.rp.pl/technologie/31274-auta-bez-kierowcow-juz-wyjezdza-na-polskie-drogi> (27.04.2020).

Jeszcze niedawno organizacje alarmowały o przesyłanych na nasze skrzynki pocztowe mailach z tajemniczymi linkami, przechwytyjącymi dane komputera, czy prośby o niewielką czy symboliczną opłatę. Kolejnym przykładem są połączenia telefoniczne z różnych krajów, które w analogiczny sposób potrafiły oszukać ludzi²⁸⁹. Mimo licznych ostrzeżeń różnych instytucji dalej państwo polskie, a przy tym i wszyscy obywatele, są bezsilni na takie bezprawne działania.

Zarówno teoretycy prawa karnego, jak i praktycy (radcy prawni, adwokaci) dostrzegają liczne błędy polskiego prawa penalnego²⁹⁰ precyzując, iż w ciągu ostatnich dwóch dekad polskie prawo penalne zmieniało się tak często, że straciło swoją stabilność i spójność. Liczne nieprzemyślane, nieuzasadnione merytorycznie i nietrafne zmiany pokazały, że normy prawa karnego w swojej obecnej formie samorzutnie nie są transparentne, w przeciwieństwie do pierwotnej ustawy karnej.

Ważny negatywny wpływ, będący również aktualnym problemem prawa karnego, to wykorzystywanie przez ekipy rządzące i większości parlamentarne norm prawnych jako środka do zdobywania poparcia społeczeństwa i ukazanie swojej aktywnej działalności w zwalczaniu problemów zaniepokojonego i zdezorientowanego społeczeństwa polskiego. Sporządzenie zatem odpowiedniej normy prawnej ugruntowane było w ścisłym, sprecyzowanym momencie, usytuowanym w historii prawodawstwa. Ustawodawca jako twórca nowej regulacji prawnej władał już pewnymi wytycznymi na temat współczesnego, w tamtym czasie, świata. Założenia te, w tamtej chwili, mogły być więc czytelne dla stanowiących prawo karne w chwili jego ustanawiania. Przenikliwość tych wytycznych mogła jednak, z upływem czasu, stracić na swej aktualności, wywołując nieaktualność regulacji prawnych. Literatura dotycząca tematu, jak będzie wyglądało prawo karne przyszłości i z jakimi problemami musi się zmierzyć, jest bardzo uboga. Dr Kamil Mamak w swojej książce „*Prawo karne przyszłości*” z 2017 roku uważa, że „wręcz obowiązkiem staje się monitorowanie zmian w celu dostosowania prawa do wymogów współczesności. (...) Nie chodzi jednak wyłącznie o przyglądanie się wykorzystywaniu technologii do popełniania przestępstw, lecz także - a może przede wszystkim - o obserwację człowieka i jego środowiska.”. Zagłębiając się zatem w kwestię, jak powinno wyglądać prawo karne przyszłości, paralelnie należy analizować, jaki będzie człowiek przyszłości, kultura, w której przyjdzie mu żyć oraz, a może przede wszystkim, jaka technologia będzie współistniała z działalnością przyszłego społeczeństwa. Obserwacja zjawisk pojawiających się i funkcjonujących w społeczeństwie jest ważnym czynnikiem do stanowienia prawa, w tym prawa karnego, ponieważ rozwijająca się technologia może w pewnym momencie przerosnąć oczekiwania stanowiących prawo, jakie zakładali w początkowych stadiach zagadnienia, które wtedy nielicznie pojawiało się w strukturach społeczeństwa.

Nadążanie za rozwojem technologicznym i socjologicznym powinno być więc priorytetem w udoskonalaniu polskiego prawa penalnego. Nie można dążyć jednak do regulacji „nowinek” technologicznych, gdy same instytucje państwowe, jakimi są sądy czy prokuratury, nie osiągają minimalnych standardów współczesnego rozwoju wymiaru sprawiedliwości.

²⁸⁹ *Uwaga na maile z fałszywymi fakturami. To wirus!*, <https://wiadomosci.radiozet.pl/Ciekawostki/Blisko-Ludzi/Maile-z-falszywa-faktura.-Wirus-w-internecie> (27.04.2020).

²⁹⁰ K. Sobczak, *Organizacje apelują o zmiany w prawie karnym.*, <https://www.prawo.pl/prawnicy-sady/organizacje-apeluca-o-zmiany-w-prawie-karnym,74913.html> (27.04.2020).

Przykładem tego jest dyskusyjny brak digitalizacji akt spraw karnych lub nie umieszczanie we wszystkich salach rozpraw nośników do nagrywania i zapisywania fonii i wizji (obrazu i dźwięku), które jest bardzo pomocnym narzędziem, zarówno dla wymiaru sprawiedliwości (prokurator, oskarżyciel prywatny, sędzia), jak i stron procesu karnego (oskarżony, obrońca). Dezaprobata tych działań również stanowi znaczny problem aktualizacji procesu karnego, które następnie bezpośrednio wywiera wpływ na prawo karne.

Co czeka polskie prawo karne i wymiar sprawiedliwości?

Liczne działania ekspertów od nowoczesnej technologii wskazują, że panujący w naszym kraju system jest bardzo prowizoryczny w porównaniu z przyszłością, która jest już aktualna w wielu sąsiednich krajach. Prawo karne może być egzekwowane nie przez sędziów, jako ludzi, a specjalne systemy wymiaru sprawiedliwości, które same analizowałyby stany faktyczne, a następnie dobierały odpowiedni stan prawny, finalnie decydując o wyroku skazującym lub uniewinniającym. Skutkiem tego, sędzia nie pełniłby już roli osoby decydującej, a zajmowałby jedynie stanowisko kontrolne nad urządzeniem, które zastępowałoby skład sędziowski. System ten nie odbierałby już bodźców, tak samo jak człowiek. Rozwój sztucznej inteligencji stanowi zatem ogromny problem dla ustawodawcy, z którym będzie musiał się zmierzyć w najbliższych latach. Rozpoznawanie maszynowe twarzy czy analiza odcisków palców obywateli na skalę masową to tylko dwa przykłady, jak ważna dla poprawnego, właściwego funkcjonowania państwa jest sztuczna inteligencja. Metody te były od lat bardzo pomocne w krajach rozwiniętych technologicznie. Jednym z takich krajów jest przykładowo Korea Południowa, która stosuje liczne metody z użyciem sztucznej inteligencji przy poprawnej i sprawnej organizacji wyborów ogólnokrajowych²⁹¹. Demonstruje to, że Polska jest państwem potencjalnie niechętnym na rozwój technologiczny, który mógłby uprościć wiele czynności funkcjonowania samorządów czy wymiaru sprawiedliwości. Jednak, aby zastosować takie działania potrzebne jest ogromne zaangażowanie nie tylko parlamentarzystów ale, w znacznym stopniu, inicjatyw obywatelskich oraz uregulowanie przez mocodawców wielu aspektów w prawie, głównie karnym, aby wszystkie wyzwania prawa penalnego i jego aktualne problemy zostały szybko rozwiązane, a nie pogłębione.

Dr Kamil Mamak na forum Polskiego Towarzystwa Studiów nad Przyszłością w swoim artykule pt. „Jak rewolucja cyfrowa zmienia prawo karne”²⁹² stwierdził, że „Problemów w prawie karnym, które wynikają z rewolucji cyfrowej jest znaczenie więcej, pewne jest też, że będzie ich przybywać. Rozwój technologiczny nie zatrzyma się, a rewolucja będzie dawała o sobie znać w kolejnych dziedzinach życia. W jaki sposób się zabezpieczyć przed tymi procesami w dziedzinie prawa karnego? Przede wszystkim trzeba zaakceptować fakt, że nie da się wyeliminować wszystkich problemów z wyprzedzeniem.” Analizując to, można zatem dojść do wniosku, że społeczeństwo oraz reprezentujący go parlamentarzyści nie będą nigdy w stanie wybiec na tyle w przyszłość, aby zapobiec wielu problemom, czy ustanowić regulacje, zanim zjawisko zakorzeniłoby się w życiu codziennym obywateli Polski. Rewolucja cyfrowa jest więc dowodem na to, że stanowiący prawo, w tym też prawo karne, muszą cały czas

²⁹¹ Korea Południowa. Wybory w czasach pandemii., <https://www.dw.com/pl/korea-po%2582udniowa-wybory-w-czasach-pandemii/a-53133218> (27.04.2020).

²⁹² K. Mamak, *Jak rewolucja cyfrowa zmienia prawo karne?*, <https://ptsp.pl/jak-rewolucja-cyfrowa-zmienia-prawo-karne/> (27.04.2020).

analizować problemy współczesnego świata i ustawicznie szukać „lekarstwa” na problemy prawne, jakie niesie ze sobą współczesny świat.

Zakończenie

Podsumowując, współczesność niesie ze sobą liczne zmiany, takie jak rozwój technologiczny, a także pomysłowość przestępców. Wszystkie przytoczone powyżej przykłady ukazują jednak, że władza w Polsce może nie być wystarczająco przygotowana do wejścia we nowoczesność. Prawo karne, jako jedna z najważniejszych dziedzin obowiązującego prawa, nie może być zacofane, a nawet obskuranckie względem otaczającej rzeczywistości, ze wszystkimi jej trudnościami i wyzwaniem. Analizując słowa dra Kamila Mamaka, rządzący winni śledzić bieżące zmiany, a następnie do nich dostosowywać prawo, z naciskiem na *Kodeks karny*. Analiza zmian technologicznych oraz analiza obserwacyjna współczesnych ludzi może stanowić „milowy krok” w tworzeniu penalnego prawa materialnego, które w najbliższych miesiącach czy latach będzie musiało zmierzyć się ze zbliżającą się przyszłością. Rewolucyjny charakter zmian w świecie sprowadza nas zatem do głębokiej refleksji nad szybko rozwijającym się otoczeniem. Rewolucja, jako zasadnicza, gwałtowna zmiana w określonej dziedzinie, może stać się przyczyną rewolucyjnych działań, już nie politycznych a naukowych. Rewolucja technologiczna i socjologiczna, które od lat pojawiają się w społeczeństwie mogą stać się bronią, na które ówczesne prawo karne nie jest przygotowane. Brak odpowiedzialności karnej może być przyczyną wielu doniosłych zdarzeń, które bezpośrednio staną się ogromnym zagrożeniem dla społeczeństwa polskiego, czyli każdego z nas.

Bibliografia

1. Hofmański P., *Europejska konwencja Praw Człowieka i jej znaczenie dla prawa karnego materialnego, procesowego i wykonawczego*, Białystok, 1993 r.
2. Hofmański P., *Konwencja europejska a prawo karne*, TNOiK Toruń, 1995 r.
3. Mamak K., *Prawo karne przyszłości*, Kraków, 2017 r.
4. Murzynowski A., *Istota i zasady procesu karnego*, Warszawa, 1994 r.

akty prawne

1. Ustawa z dnia 2 kwietnia 1997 r. – Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej (Dz.U. 1997, nr 78, poz. 483 z późn. zm.).
2. Ustawa z dnia 28 stycznia 2016 r. – Prawo o prokuraturze (Dz.U. 2016, poz. 177).
3. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz.U. z 1997 r. nr 88, poz. 553).
4. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz.U. z 1997 r. nr 89, poz. 555).

materiały internetowe

1. *Mężczyzna na hulajnodze elektrycznej potrącił dziecko – usłyszał zarzut*. <https://gazetakrakowska.pl/krakow-mezczyzna-na-hulajnodze-elektrycznej-potracyl-dziecko-uslyszal-zarzut/ar/c1-14365115> (20.04.2020).
2. *Polak opowiada jak wyglądały wybory w Korei Południowej*. <https://podroze.onet.pl/koronawirus-na-swiecie-polak-opowiada-jak-wygladaly-wybory-w-korei-poludniowej/42wxw1n> (20.04.2020).
3. *Jak rewolucja cyfrowa zmienia prawo karne*. <https://ptsp.pl/jak-rewolucja-cyfrowa-zmienia-prawo-karne/> (21.04.2020).

4. R. Woś, *Rafał Matyja o błędach rządzących i opozycji*, <https://www.polityka.pl/tygodnik-polityka/kraj/1744510,1,rafal-matyja-o-bledach-rzadzacych-i-opozycji.read> (23.04.2020).
5. P. Szymaniak, *Hulajnogi elektryczne w końcu z przepisami. Pojedziesz po chodniku, ścieżce i ulicy*. <https://prawo.gazetaprawna.pl/artykuly/1416633,hulajnogi-elektryczne-przepisy-drogowe.html> (20.04.2020).
6. P. Rojek-Socha, *Hulajnogi elektryczne - ostrożność nie wystarczy, potrzebne przepisy*, wiadomość z dnia 07 września 2019 r., https://www.prawo.pl/?_ga=2.87487640.1078668223.1587659791-1980617479.1572211928.
7. *Korea Południowa. Wybory w czasach pandemii.*, <https://www.dw.com/pl/korea-po%2udniowa-wybory-w-czasach-pandemii/a-53133218> (27.04.2020).

CURRENT PROBLEMS OF CRIMINAL/PENAL LAW

Summary: The work indicates through an observational method how a specific country (the Republic of Poland) operates in the developing world today. The method used in the work analyzes individual cases that Polish citizens and rulers of the state come into contact with. The purpose of the work is to show and subject the Polish authorities to the analysis of the problems of the developing world. Appropriate activities or not the subject of research, described in the following text. Therefore, the work shows the activities of Polish authorities focused on the future of the Republic of Poland and its citizens through numerous cases of decisions made.

Keywords: law development, technology, social changes, people of the future, law of the future.